

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 168/2017-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť maloletého [REDACTED], zastúpeného zákonným zástupcom a zároveň advokátom [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 2 Pv 60/15/1102-17 z 23. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť maloletého [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2017 elektronicky doručená sťažnosť maloletého [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného otcom [REDACTED], následne doplnená 25. januára

2017, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 60/15/1102-17 z 23. mája 2016.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Bratislave pod ČVS: KRP-5/ODN2-BA-2015, v rámci ktorého bolo začaté trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), bol maloletý sťažovateľ stranou trestného konania – poškodeným – z dôvodu jeho zranenia pri dopravnej nehode. Uznesením policajta Krajského dopravného inšpektorátu, odboru dopravných nehôd (ďalej len „poverený príslušník“) zo 6. júna 2015 bola vec podľa § 214 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) postúpená správnomu orgánu Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II, pretože „*výsledky skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o prečin, ale ide o skutok, ktorý by mohol správny orgán ODI Bratislava II prejednať ako priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g) Zák. SNR č. 372/90 Zb.*“. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej 26. augusta 2015 rozhodol prokurátor okresnej prokuratúry tak, že rozhodnutie povereného príslušníka zrušil a uložil poverenému príslušníkovi vo veci znovu konať a rozhodnúť. Poverený príslušník uznesením zo 4. marca 2016 opätovne postúpil vec príslušnému správnomu orgánu. Sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o postúpení veci na prejednanie priestupku zo 4. marca 2016 bola uznesením okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 60/15/1102-17 z 23. mája 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) zamietnutá, pretože nebola dôvodná.

3. Podľa názoru sťažovateľa v označenom konaní došlo k viacerým pochybeniam zo strany orgánov činných v trestnom konaní, a tým aj k nezákonnému výsledku trestného konania, ktorým bolo postúpenie veci správnomu orgánu. Tvrdí, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je „*v úplnom a zjavnom rozpore so zisteným skutkovým stavom*

tejto trestnej veci, ako aj s obsahom spisu... Absencia riadneho odôvodnenia... je preto jednoznačne prejavom arbitrárnosti, pretože z uvedených odôvodnení rozhodnutí nevyplýva, z akých dôkazov tieto štátne orgány vychádzali a akými úvahami sa riadili pri hodnotení dôkazov.“. Z týchto, ako aj ďalších dôvodov, ktoré sťažovateľ podrobne rozvádza vo svojej sťažnosti, došlo podľa jeho názoru k porušeniu základného práva na inú právnu ochranu. Okrem toho je presvedčený, že došlo aj k porušeniu jeho práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, pretože poverený príslušník neprizval k výsluchu maloletého sťažovateľa jeho zákonných zástupcov a ani ich následne neinformoval o jeho obsahu. „Nezákonným konaním povereného príslušníka... bolo zákonným zástupcom maloletého odopreté právo byť prítomní pri výsluchu znalca, klásť mu relevantné otázky, právo vyjadriť sa k jeho výsluchu – obsahu jeho výpovede a pod.“. Napriek tomu sa príslušný prokurátor s námietkami, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej sťažnosti zo 4. marca 2016, vôbec nevysporiadal.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že:

„Okresná prokuratúra Bratislava II uznesením, zo dňa 23. mája 2016, spis. zn.: 2 Pv 60/15/1102-17, porušila základné právo maloletého [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ], dátum narodenia: [REDAKOVANÉ], štátny občan [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresná prokuratúra Bratislava II uznesením, zo dňa 23. mája 2016, spis. zn.: 2 Pv 60/15/1102-17 porušila základné právo maloletého [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ], dátum narodenia: [REDAKOVANÉ], štátny občan [REDAKOVANÉ], na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II, zo dňa 23. mája 2016, spis. zn.: 2 Pv 60/15/1102-17, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva nespokojnosť sťažovateľa s napadnutým uznesením prokurátora okresnej prokuratúry, ako aj očakávanie sťažovateľa, že ústavný súd prehodnotí záver, ku ktorému dospel poverený príslušník a následne i prokurátor.

11. Podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktorému predchádzalo, bol porušený zákon.

12. Podľa § 364 ods. 1 Trestného poriadku návrh na postup podľa § 363 ods. 1 môžu podať do troch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia...

c) poškodený v neprospech obvineného...

13. Z uvedeného vyplýva že sťažovateľ mal k dispozícii právny (mimoriadny opravný) prostriedok, ktorý mu zákon (Trestný poriadok) na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytoval a na ktorého použitie bol sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov (Trestného poriadku).

14. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú fyzickú aj právnickú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí si uplatniť ochranu základných práv a slobôd na orgáne verejnej moci, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, III. ÚS 250/08, I. ÚS 410/2011).

15. Z obsahu sťažnosti nevyplýva, či sa sťažovateľ obrátil na generálneho prokurátora Slovenskej republiky s požiadavkou na zjednanie nápravy argumentujúc okolnosťami uvedenými v aktuálnej sťažnosti, pokiaľ bol presvedčený o tom, že jeho základnému právu na inú právnu ochranu, ako aj základnému právu na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom nebolo v označenej trestnej veci učinené zadosť. Pritom v ustanovení § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde má svoj právny základ zásada subsidiarity ústavnej sťažnosti, z ktorej plynie tiež princíp minimalizácie zásahu ústavného

súdu do činnosti ostatných orgánov verejnej moci, čo znamená, že ústavná sťažnosť je krajným prostriedkom na ochranu práva nastupujúcim vtedy, keď náprava pred týmito orgánmi verejnej moci už nie je štandardným postupom možná. Zmysel a účel tejto zásady reflektuje maximu, podľa ktorého ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť len úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje v prípade zlyhania všetkých ostatných.

16. Sťažovateľ ani len náznakom v sťažnosti neuviedol, či takto postupoval alebo nie, t. j. či v konečnom dôsledku dal možnosť a priestor príslušným orgánom verejnej moci poskytnúť prípadnú ochranu jeho základnému právu. Ak tak urobil, mal v záujme úspešnosti tejto jeho sťažnosti túto okolnosť uviesť a prípadne namietat' ten orgán verejnej moci a jeho rozhodnutie, ktorý v tejto záležitosti konal ako ostatný. Ak tak ale sťažovateľ neurobil, nesplnil požiadavku vyjadrenú v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo robí z jeho sťažnosti sťažnosť neprípustnú, a to je dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Keďže sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2017